

Redacțiunea, Administrațiunea și
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisorile nefrancate nu se pri-
mesec. Manuscriptele nu se re-
trimt!

Birourile de anuacțiuni:
Brașov, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primesc în Viena
Budala Mossa, Hansstein & Vogler
(Old Mas), Heinrich Schalek, Alois
Berni, M. Dinkler, A. Oppel, J. Dan-
enberg; în Budapesta: A. V. Gold-
berger, Anton Mező, Eckstein Bernat;
în Frankfurt: G. L. Dausbe; în Ham-
burg: A. Steiner.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 6 cr.
și 80 cr. timbru pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tarifa și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
serie 10 cr. v. a. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL III.

„Gazeta” este în fiecare zi.
Abonamente pentru Anul III: Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiunea, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 206.

Brașov, Joi 14 (26) Septembrie

1889.

Din cauza sfintei sărbători de mâne, diarul
nu va apăre până Vineri seara.

Brașov, 13 Septembrie v.

Șovinistii unguiri își fac de
cap.

Faptele lor au ajuns un grad
de nerușinare și cutezanță, care
au indignat în cea mai mare măs-
ură până și pe Maiestatea Sa Mo-
narhul nostru.

E vorba de batjocurirea stegu-
lui negru-galben în Monor. Lu-
crurile s'au petrecut astfel:

Precum am fost împărtășit,
unele foi unguerești din Pesta au
strigat ca nebune în zilele acestea,
că cu ocaziunea manevrelor de
honveți dela Monor locuința co-
mandantului a fost marcată cu
stegu negru-galben, ceea ce ar fi
o ilegalitate, deoarece stegul hon-
veșimei e cel național unguereș,
er nu cel negru-galben.

O notă oficiasă a răspuns la
aceste strigăte șoviniști, că con-
form regulamentului, care e unul
și același pentru armata comună
ca și pentru honveți, locuințele
comandanților, fiă ei ai armatei
comune ori ai honveșimei, au să
se facă cunoscute trupelor mar-
cându-se cu steguri negre-galbene,
spre a se evita încercăturile ce ar
rezulta din marcări diferite, ale
căror urmări ar putea fi fatale.

Dér odată începută agitațiunea
și pornit curentul șovinist în
contra steagului negru-galben,
nu s'a oprit în mersul său de-
cât după ce în Monor steagul
negru-galben de pe locuința co-
mandantului a fost luat jos
noptea, rupt și călcat în picioare
în noroiu, precum s'a găsit în
ziua următoare.

Acestu provocatoru atentat,
atât de mult a indignat pe
Maiestatea Sa Monarcul, încât
la vorbirea, cu care a fost îm-
pinat în Monor de fisolgăbirul,

a răspuns scurt și cuprinzător:
„Mulțumesc pentru amicalle dtele
cuvinte și pentru expresiunea fide-
lității și alipirii, *dér speră, că aceste
cuvinte le veți dovedi nu numai prin
cuvinte, ci și prin fapte, și că
astfel de atentate nerușinate ca cele
din urmă nu se vor mai întâmpla, și
că făptuitorii se vor descoperi și vor
fi tratați după drept și lege.*”

Aceste forte aspre cuvinte
se dice că au produs o con-
sternare nespūsă, mai ales, că
Maiestatea Sa în dreptă-i in-
dignare abia a învrednicit publi-
cul de o ușoră salutare.

Décă a creștut stăpânirea un-
guerească, înscenându după bat-
jocurirea stegului negru-galben
primirea demonstrativă din Monor
cu tribune publice și cu alte de-
coruri, va face să uite Maiestatea
Sa nerușinatul atentat, atunci s'a înșe-
lat amar și s'a putut convinge,
că Monarhul nu mai e dispus a
tolera mișelile șovinismului un-
guereș.

Dér gravitatea afacerii acesteia
devine cu atât mai mare, cu cât
imediat după vorbele Monarhu-
lui s'a comis alu doilea atentat
cu stegul negru-galben în Üllö,
dispărând și acolo stegul dela locuința
comandanților și găsindu-se nu
mai prajina aruncată într'o gropă.
Nu le-a fost de ajuns așadără
șovinistilor, că au batjocorit stegu-
lui negru-galben în Monor, dér
au găsit cu cale să demonstreze
astfel și în contra dreptei indig-
nări și a cuvintelor Maiestații
Sale!

Etă fructele nenorocitei poli-
tice a regimului tiszaișt, care a
hrănit șovinismul, persecutându
totu ce nu e unguereș, și care a lăsat
să prindă din nou rădăcina cultu
detronatorului Kossuth, alu celui
mai mare dușman alu dinastiei
și alu desvortării naționale a po-
porelor din patriă, cultu pe

care-lu alimentază însuși guver-
nulu.

Acéstă amară experiență, după
atâtea concesii câte i-s'au făcut
orgoliului național unguereș, va
deșchide, credem, ochii tuturor
acelora, cari până acum mai spe-
rau, că stegul negru-galben se
va pute împăca cu cel roșu-albu-
verde, și-i va face să cunoscă mai
bine, în ce privește lealitatea și
fidelitatea, unde sunt „vorbele”
și unde „faptele”.

La situațiunea economică a Ardealului.*)

III.

(Urmare și fine.)

Acum prin ordinațiunea recentă
tote categoriile de absentişti, ce
le-am enumerat în numărul tre-
cut, vor fi egală lovite și decă de
mii de existențe asigurate și de
muncitori onestă vor fi nimicite
dintr'o trăsătură de condeiu.

Se va îmbogăți și îmbunătăți
prin aceea starea morală și mate-
rială a Ardealului? De sigur că
nu, căci acei indiviși ajunși la
sapă de lemn, negăsindu ocupa-
țiune și câștig suficient în pa-
triă, unde tocmai acum s'a mai
încuibat o nouă calamitate anume
filoxera, vor fi siliți să-și iee
drumul spre America unde vor
fi totdeuna perduți pentru Ardel.
Nu va mai avé de a face guver-
nulu ungaru cu absentişti de câ-
teva luni, ci cu emigrări în masă.

Nu cumva voiesce guvernulu
ungaru, pe lângă nemulțumirile și
frământările naționalităților să
sternescă un nou pericol, să
crească artificialu socialismulu de
statu său nihilismulu în Transil-
vania? Imposibilu nu este, după
experiențele făcute până acum,
căci Ardelulu era în privința in-

*) A se vede N-rii 202, 204 și 205 ai „Gaz.
Trans.” din Septembrie 1889.

telectuală și economică cu 200
de ani înainte țărilor dunărene
și acum este deja de multu între-
cutu de România pe toate tăremu-
rile și în 10—15 ani de zile va
fi întrecutu și de Rumelia și de
sangiaculu Novibazarului!!

Și care este temeiulu ordon-
nanței din vorbă? Că nu au paș-
porțe în regulă! Este ôre acesta
un motivu seriosu pentru a ruina
esistența cuiva, care nu este un
om periculosu pentru nimeni?
Pôte că în adevêru se pune aici
celu mai mare temei pe partea
financiară, că guvernulu unguereș
voiesce să aibă taxa de 1 fl. pen-
tru pașaportu și taxele de visare
ale pașaportelor, ca unele resurse
financiare sigure. Dér acestea la
olaltă facu pe an după calculele
camerei de comerț și industriă
din Brașov numai 300,000 florini.
De sigur o sumă bunicică, dér
față de ea folósele, ce Ardelulu
le trage dela acești absentişti
din România pe anu, se
arcă la 2—3 milioane florini, cari,
numai ceva decă s'ar face din
partea noastră, s'ar pute îndoi și
întrel, de sigur nu în defavorulu
nostru și nici alu României.

Ađi poți călătoru în totă Eu-
ropa, afară de Rusia fără de
a te întreba cineva decă ai paș-
portu seu nu, și fără de a te su-
pune la o mulțime de șicane. Pri-
mele stațiuni, unde te deșteptă
din somnu și te isbesce în dreptă
și în stânga spre ați cere și ați
revisui pașaportulu sunt la Pre-
dealu ori la Verciorova. Ôre n'ar
fi timpul ca măsura acestă bar-
bară să înceteze odată și de-o parte
și de alta spre binele și folosulu
ambelor țeri?

Ce ar dice ôre Germanii, și
ôre ar fi în favorulu imperiului
loru când senatululu din Hamburg
și Brema, ori guvernulu germanu
ar impune deodată neguțatoriloru

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

Petersburgulu sub Alexandru III.*)

I. Orașulu.

Pe la începutulu aniloru șese-deci,
cele trei capitale Viena, Berlinulu și Pe-
tersburgulu aveau cam totu același nu-
mêru de locuitori, adecă ceva mai multu
ca un jumătate de milion. În cursulu
celoru 20 de ani din urmă s'a schimbat
acestu raportu așa, că Petersburgulu a
rémás îndărătulu Vienei și a Berlinulu.
Pe când vechia reședință a Habsburgi-
loru este acum locuită de peste un mi-
lion de ômeni, ér capitala Prusso-Ger-
maniei de un milion și jumătate de
ômeni, Petersburgulu cu suburbiu cu tot
numără mai puțin ca 900,000 locuitori,
o cifră care în anii din urmă a rémás
aprobe staționară. Cumcă clima cea rece
și umedă și împrejuriile mlăștinóse,
mortalitatea grozavă a copiiloru și lipsa
de așcăminte de binefacere, cari ar

pute fi asemnate cu acelea ale Euro-
pei apusane, au contribuit la desvorta-
rea încetă a acestui oraș e destul de
bine cunoscut. Și totuși în timpul
din urmă așcămintele publice ale Pe-
tersburgulu au făcutu mari progrese,
dér numărulu populațiunei sale n'a cres-
cut în aceeași măsură. Din tipulu ca-
racteristicu alu vechiulu Petersburgu n'a
rémás mai nimic. Incă sub domnirea
împératulu Nicolae se dicea despre Pe-
tersburgu, că este un oraș, în care
tote sunt întocmite numai pentru tre-
buițele aristocratulu și a claselor mai
înalte, și că numai pentru acestea s'a fă-
cutu posibilă o existență demnă de
omenire.

În centru erau p'atunci palatulu,
lumină și luxu, ér stradele de alături
erau într'o stare tristă și inotau în in-
tunecă și în glod nepenetrabilu. Pen-
tru nobilime și bogăți erau juru împre-
jurulu vile strălucite, pentru muritorii de
rëndu însă abia se afla o grădină pu-
blică. Cele mai multe oteluri nu țineau
servitoru, căci se nțelegea de sine, că
domnulu („barin”), care visita orașulu,
aducea servitorii săi cu sine și numai

pentru domni erau otelurile. Astfelu nu
erau nici omnibusuri și diligente și ce-
lelalte trăsuri publice erau într'o stare
miserabilă, căci domni veneau la orașu
cu droșcele lor. Afară de câteva res-
taurante luxurióse pe Newski ș. a. nu
erau pentru publiculu cel mare birturi
cum se cade. Căci, cei ce făceau parte
„din societate” prânneau la „amici”. Pe-
trecerile publice erau forte rare, câteva
baluri în carnevalu, concerte erau numai
în postu și se dau în teatrele, cari erau
închise în postulu Paștiloru și cari în
dulce erau singurele petreceri publice,
puse pe picioru modernu europenu.

De pe la finea aniloru cincideci s'au
schimbatu tote aceste spre mai bine.
Clasele de mijlocu și-au câștigat și la
țermuri Nevei considerația, ce nu li se
mai puté denega, după ce desființarea
iobăgiei și descătușarea industriei a ni-
micit basa minorității privilegiate și a
deșchis concurenței cetățeniloru o cale
largă și liberă. Ađi se află și în Peters-
burgu tote așcămintele orașelor mo-
derne europene, nu numai pentru domni
și bogăți, ci și pentru ômeni, cari nu
merg cu servitorii la orașu. Peters-

burgulu a devenit un orașu europenu,
un orașu, în care pe lângă clasele,
cari numai gustă viața, au ajuns la in-
dreptățire și clasele producătoare, și în care
se ține contu, cel puțin în thesi, și de
trebuițele mulțimei.

Acéstă este însă totu ce se pôte
dice despre europenizarea Petersburgulu.
Caracterulu lui de oraș clădit pe băl-
țile fine la porunca lui Petru cel
mare pentru scopurile statulu, nu și-l
pôte perde. Petersburgulu nu se înfă-
țișează ca unu productu alu poporulu
înflorit și mai puțin încă a unui
popor mulțimitu. În privința acestă
păreri Rușiloru cugetătoru consună cu
ale celor din străinătate.

W. Solohub vorbea de „Petersbur-
gulu, în care stradele sunt totdeuna
umedes și inimile totdeuna sece”. Aksa-
kov, întemeiatorulu partidei slavofile,
judeca astfel: „Petersburgulu ni se
pare ca o casarmă grozavă. Aceste
masse de granitu, aceste poduri cu lan-
țuri juru împrejuru, veciniculu sunetu
al tobelor — tote mă spăimântă și
mă întristează. Nicăiri nu se vede o
față curată rusescă — pretutindenă veđ

*) Nu de mult a apărut în foiletonulu
diarulu „Neue freie Presse” unu ciclu de ar-
ticulu, sub titlulu de mai sus, din care estra-
gem unele, ce ni-se par mai interesante.

și marinarilor din Hamburg și din Brema ca să nu se mai ducă în Indii și în țările transoceanice ci să se ducă cu toții în Posen ca să fie în Germania și să ocupe locul Polonesilor? Ori și cine ar găsi această măsură și restricțiune ridiculă și absurdă și ar condamna-o.

Că absentistii noștri ar fi o sarcină și un pericol, care ar amenința existența României erau nu este adevărat, căci am dovedit mai sus că România trage mari folose după ei și i are tocmai la timpul oportun, er în sezonul mortu nu trebuie să îngrijescă de existența lor. Ba din contră ea este avisată la brațele lor și va trebui să le facă orecari inlesniri de transport pe căile ferate, decât voesce a ușura încâtva sôrtea țeranilor indigeni, fără inse a espune pe proprietari și arendași la pierderi simțitoare lipsindu-i de brațele necesare la lucrarea latifundiilor.

Că ei s'ar sustrage la noi datorii lor de a purta arme, erau nu este adevărat — cu deosebire ați unde totu insul este obligat la serviciul militar și dela 21—40 ani este în continuu sub arme, din cauză că, precum am vedutu, ei stau în România de ordinari numai câteva luni sau cel mult 2—3 ani, și foarte puțin sunt dintre ei, cari s'ar înstrăina pentru 20 de ani numai pentru a se sustrage obligamentului lor militar. Deși cu ore-cari întârzieri și dificultăți ei totu vinu șiși fac rolul de militari, ca bun cetățeni ai statului.

Din punctu de vedere sanitaru sau alu siguranței publice erau n'are rațiune de a esista sila pașaportelor, căci România nu mai e într'o stare primitivă cum era în seculu trecut, ci și acolo sunt raporturile totu așa de regulate și organizate și întrefinemu cu ea de altminterlea sute de intocmiri internaționale, conformu cărora scim totu ce se petrece acolo și pe criminalii ordinari și pe pungași periculoși și așa ni-i potu estrada în timpu de 24 de ore, precum îi estradamu și noi pe ai lor.

Deci, precum vedemu, sila pașaportelor nu-și are rațiunea de a fi și nu pote fi mântinită din nici unu punctu de vedere.

Decă der Escelența Sa ministrul Szapary voesce să binemriteze pentru Ardeal și Ardeleni,

facă ca să se pună capetu acelei măsuru crudele, și să ne pună în posibilitatea de-a ajunge cu aceeași ușurință și comoditate la Marea Neagră, cu care putem ajunge la Marea Nordică sau Baltică, și ca fără nici o pedecă să se pota duce fiecare acolo, unde-și găsescă câștigul sau mai bun și pânea de toate dăile.

Der nu numai să ni se înlesnescă nouă Ardelenilor ducerea în Orientu pe căile ferate, ci să ni se deschidă și însemnata cale de comunicare, pe care ne-a dat'o însăși natura, der noi nu scim încă profita de ea. Înțelegem Oltul, care ar deveni cea mai însemnată arteră de comunicațiune între aceste două țeri surori. Mijlocesca deci Escelența Sa ca să se facă odată lucrările preparatôre pentru regularea și canalizarea Oltului, ca pe vapore și plute să putem eși dela Brașov și Sibiu până la Dunăre, care ne va procura unu debușeu puternicu pentru produsele muncii ardelenesci.

Pote ar mai pute face domnulu ministru ceva ca să se pună capetu devastării generale și deteriorării barbare a pădurilor, ce pretutindenea se vede în Ardeal, decât nu voim ca din falnicii Carpăți să facem unu alu doilea munte Karst, și din frumoșă Transilvaniă unu alu doilea Muntenegru. Aceste sunt unele nevoi de căpeteniă ce bantuaie țera noastră, și cari în prima liniă trebuiesc înlăturate, decât nu voim ca Ardealul să decadă cu totul.

George din Crângu.

DIN AFARĂ

Propaganda serbo-bulgară în Macedonia.

Se scrie din Belgrad diarului „Novelliste de Munich”, că elementul serbescu și celu bulgarescu facu în Macedonia o activă propagandă școlară. Bulgarii consacraz pe fie-care anu câte 500,000 franci acestei propagande. Asociațiunea serbo-slavă desfășură din parte i o activitate mare, der nu dispune de mijloce așa mari. Guvernulu otomanu s'a hotărit să interdica fundarea de școli creștine, fără o autorizațiune specială.

Uneltiri Zankoviste.

După cum spune o telegramă din Belgrad, D-lu Zankov, capulu opozițiunii bulgare rusefile, a invitat pe toti amicii săi din Sofia să isgonescă pe Principele Ferdinandu, pe care-lu tratéză de usurpator și de valetu alu ministrului-președinte Stambulof. Zankov a adăogatu, că môrtea lui Stoianof scapă

Bulgaria de unu trădătoru și că ea este unu avertismentu alu Cerului.

Turecia și raporturile serbo-bulgare.

„Frankfurter Zeitung” a primitu din Constantinopolu următorea deșe de alarmă: „Pôrta e forte neliniștită din cauza raporturilor încordate dintre Serbia și Bulgaria. O parte a consiliului de ministri a recomandat a se face pregătiri și a ocupa Rumelia orientală, der aceste sfaturu au fostu respinse de Sultanolu. Într'aceea au plecatu întării de trupe în Tracia și Vissel-pașa a fost avizatu a fi gata pentru a respinge eventuale mișcări la graniță. Consiliul de ministri a hotărit să trimetă puterilor apusene unu cercularu, spre ale îndemna la o acțiune comună în contra eventualelor turburări în statele balcanice”. „N. freie presse” crede, că scirile de felulu acesta sunt din isvoru rusescu, pentru că cei din Petersburgu au înteresu a înfățișa pe Bulgaria ca fiindu unu focaru, ce amenință a aprinde întregulu Orientu.

SORILE DILEI.

Regele României a primitu din partea d-lui vice-președinte alu Republicei Equatoru o scrisore de felicitare dreptu răspunsu la notificarea, ce i-s'a făcutu, că, principele Ferdinandu de Hohenzollernu a fostu desemnatu ca moștenitoru presuntiv alu Coronei și a primitu titlulu de Alteță Regală, Principe alu României.

In atacrea dării cărciumăritului. La 23 Septemvre n. s'a ținutu tractările privitôre la încassarea dării de cărciumăritu pe teritoriulu orașului Brașov și comisiunea alasă de magistratul și de comuna Brașovului a încheiatu contractu cu reprezentanții erariului financiaru pentru anul 1890 necondiționat, și pentru anii 1891 și 1892 sub reserva reciprocă de a denunța contractulu. Pe temelulu acestui contractu, orașulu platesce erariului financiaru 97.342 fl. pe anu dare de cărciumăritu.

Pentru comercașii de vite. Ministrulu de agricultură a opritu d'a se mâna pe josu la tîrgulu din Pesta vite, ci și capre; această oprire s'a ordonat, pentru ca să nu se întindă bôla de gură și de unghii.

Studentii universitari în România s'au dusu dela congresulu din Ploesci în București, unde întrunindu-se în grădina Rașca au serbatu printr'unu banchet frățesc congresulu. Tote trei musicile, spune „Românulu”, au cântatu de mai multe ori „Deșteptă-te Române.”

Floxera. In vilele comunei Dirlost

din comit. Tîrnavei micu s'a constatată esistența floxerei. Din cauza acesta comuna e pusă prin ordinu alu ministrului de agricultură sub oprire, fiindu alăturată la grupa oprită a Mediașului.

Omoruri. La 1000 de pași depărtare de căsuța, în care se dau bilete de tîrgu la Mercurea, locuitorulu de acolo Toma Fleacă găsia la 10 Septemvre pe servitorulu Toma Moldovanu zăcendū pe pământu scaldatu în sânge și fără conștiință. Toma avea cincî rân la capu, câte una desupra și dedesubtu ochiloru, o împunsătură de cuțitu în lature și una la nasu. Gendarmeria descoperi, că criminalulu e Munteanu Filipu, care a și mărturisit, că a găsit pe Moldovanu darindū și l'a cionăgitu în capu; cu cuțitul însu nu l'a străpunsu. Munteanu mai adause, că de multu aștepta săi tragă o bătaia lui Toma, care, fiindu mare bețiv, pe multu flăcăi îi pâruișe. Munteanu e arestatu. — Unu altu omoru s'a comisă aprupe de Noerigū, unde a fostu găsit cadavru lu unu omu, care a fostu omorit prin lovitură de toporu în capu. Într'o cismă a ucisului s'a găsit suma de 1 fl. 20. cr. și o citațiune a judecătôriei de cercu din Cohalmu pe numele Adam György din Ghișericu. — Samulu Prodea din Bogata rom., arestatu sub bănuiala că și-a omorit pe tată-său, precum află „H. Ztg.”, a mărturisit că elu a comisă crima.

Condamnați. Uciagașii soploru Lepzenu din Strada Dionisie în București, cari au fostu condamnați de tribunalulu din Brașov, făcuseră recursu și la curia. Acesta însă a întărit sentința celor două instanțe și așa Samulu Popa rămâne condamnat la muncă silnică pe viêtă, Dionisiu Morariu la 15 ani și Nicolae Nedelcu la 10 ani închisore.

Atentatul din Jaroslau. După o scire a foilor polone, pare a se adeveri, că unul dintre desertorii ruși, prinși în Bilgoraj (Rusia) este urzitorulu atentatulu asupra celor doi oficeri în Jaroslau.

Foc. În Matefalău au suferit locuitorulu Petru Ceala o pagubă de 50 fl. prin focu. În Crizbavă a ars șura lui Achim Ruja, pricinindu-i-se o pagubă de 302 fl., dintre cari numai 150 fl. au fostu asigurați.

Novelă română în italianesce. Innumărulu dela 18 Septemvre st. n., diarulu politicu italianescu „il Diritto” are ca feletonu o novelă tradusă din românesce de Michele Melgiovani, sub titlulu de „Tessitrice” (Tșătorea), spune „România.”

„La situațiune în Ungaria.”

Sub acestu titlu publică „Allgemeine Zeitung” din München unu articolu datat din Pesta, care se ocupă cu două afaceri ce sunt la ordinea dăile. Cea dintăi afacere privesc reconstruirea Seghedinului, nimicitu de valurile Tiszei în 1879.

Fôia germană ia la refrecu mai ântăiu pe comisariulu reg. din Seghedin contele Ludovicu Tisza, care n'a fostu în stare ași implini misiunea. Incercările foilor din Pesta de a rehabilita pe contele din Seghedin, dovedesc, că în Ungaria e greu să găsesc unu om, care să fie în stare a și implini misiunea, cu care e însărcinat, și să fie și — omu cinstit.

„Comisariulu r. — dice fôia din München — s'a purtat ca unu grandseigneur, ca să facă efectu frumosu în afară. Mai ântăiu puse să se facă bulevarde macadamisate, unu teatru strălucit și edificii publice pompoșe, construcțiuni ca în *champs elyses*. Cismarii și săpunarii, cari formeză grosulu populațiunii Seghedinului, primiră mari avansuri din saculețulu statului, cu condițiunea, ca să zidescă casse după planulu făcutu sub egida

nu mai fisioniomii finice”. „Uimirea și volnicia în deplină flôre, în centrulu vieții publice casarma, denunciațiunii și suspiciôni pânea de toate dăile”. Pe timpul acela (1842) a judecatu și Turgeniev orașulu lui Petru celu mare totu așa, și observatorulu de astăzi se sânt totu așa de neliniștitu în Petersburgu, vedendū lipsa ori-cărei mișcări libere și naturale — lipsa ori-cărei urme de viață poporală, deosebirea cea bătătoare la ochi, care desparte clasele de josu de clasele de susu ale societății.

Totu ce vede ochiulu în Petersburgu, este întocmire de statu pentru scopuri de stat, totulu își spune, că s'a făcutu la comandă. Nici unu monumentu, care te-ar face să conchiți la o desvoltare naturală; niciări nici măcaru o urmă de moravuri populare, de spiritu localu de sine stătătoru, niciări unu semn de umoru naționalu ori de bucuri sănătôsă asupra proprietorilor creațiunii. Cu tôte că idiomulu rusescu este predominant, ai sântământulu, că te ați între omeni, cari cu greu se înțeleg unii cu alții, cari urmărescu cărări cu totul deosebite Te sânti încunjurat de omeni, cari

pară a nu ave alta comună, ca dependența de plôia, frig, vântu — și de poliția.

În fondu Petersburgulu a purtat totdeuna caracterulu domnitorului sau vremelnicu, totu una, decât se chiama Petru ori Pavelu, Alexandru ori Nicolae. Reformă și reacțiune, tôte s'au petrecut mai multu ca odată și au trecut peste celu mai mare orașu alu nordului europențu fără a lasa urmă. După era cosmopolită-liberală a lui Alexandru a urmatu regimulu severu, și lipsit de bucurii alu împăratulu Nicolae. Sub Alexandru alu II-lea, erau după desfințarea iobăgiei se părea, că la țermii Nevei se incepe o nouă viață pe la finitul anilor cinceci. Erau dăile de bucuri pentru reformele comunale, dăile de visuri strălucite despre viitorea participare a tuturor omenilor culți la selfguvernamentu, dăile de mari speranțe în dobindirea unei constituții. „Ați audit vocea de sus, care a deșteptat 20 de milioane din poporul nostru”? — întreba gazeta de Petersburgu la 1862 „Ascultați sunetul acestei voci, ea vine dela inimă și numai cu

inima o puteți înțeleg. Acesta este vocea vieții, care a împinsu poporul pe nou cărări, trimbița din ziua judecării, care a chiamat pe morți din mormintele lor!”

Astă voce, care a făcutu odată asemeni minuni, a amuțit de multu; o pată neagră de sânge arată locul, de unde a răsunit odinori, deșteptându unu ecou, a căruia tunetu se răspândi unu momentu în totă lumea. Ceea ce a sunat de atunci din Petersburgu în cealaltă Rusiă, n'a fostu o voce de deșteptare, și nici n'a avut nici unu ecou. Visulu scurtu de libertate, comună și de altu soi, a Petersburgului s'a sfărșit de multu. Petersburgulu e adî totu așa de mut, cum era atunci, când împăratulu Nicolae I luase asuprași: „a fi omu pentru 60 milioane de Ruși”!

Remâne-va totu așa. Puté-va ore continua fiulu ultimulu autocratu din școlă vechiă, ce a rămas neatinsu de conștiința timpulu, rolulu pe care l'a purtat unu véc de omu buniculu său?

Răspunsulu la acesta ilu va pute da numai viitorulu.

Nru 10,922—1889.

48M,1

PUBLICAȚIUNE.

Socotela casei orașenești din anul 1888 dimpreună cu aceluia aparținătoare acestei socotele, dimpreună cu corecțiunile și chiarificările la această socotelă, precum și inventarul asupra averii comunei orașenești Brașov și se află conform §. 142 al art. de lege XXII din 1886 în biroul comunității orașenești, strada inferioară a căldărarilor Nr. 519-a în decursul de 15 zile spre examinare din partea fiăcărui.

Fiăcărui, care plătesce dajdie comu-

nală, și stă în dreptul, ca până în 4 Octombrie a. c. să și asternă la subscrișul magistratului eventuale observații.

Brașov, în 19 Septembrie 1889.

Magistratul orașenești.

Numere singuraticice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se pot cumpăra în tutungeria I. Gross, și în librăria Nicolae Ciurcu.

Sz. 1—1889 ig. vál.

159,2—2

Brassó vármegye igazoló választmányától.

Az 1886 évi XXI t. cz. 28 §-a értelmében a törvényhatóság igazoló választmánya által a m. kir. adóhivatal kimutatása és történetfeszólamlások alapján az 1890 évre összeállított névjegyzéke Brassó vármegye legtöbbadót fizetőinek.

Sor-szám	Név	foglalkozás	lakhely	Az egy-szeresen vagy két-szeresen számított adó		Az 1886 XXI t. cz. 26 §. értelmében eszközölt kétszere adóbeszámítási jog czime.
				frt.	cr.	
1	Czell Károly	gyógyszerész	brassó	4693	54	gyógyszerész
2	Czell Vilmos	szeszgyáros	"	2870	98	jogtudor
3	Plekesfeld Jozsef.	ny. curiai bírő	"	2286	85	ny. curiai bírő
4	Czell Frigyes ifj.	szeszgyáros	"	1958	05	"
5	Fleischer Mihály	mészáros	"	1802	62	ip. kam. tag.
6	Czell Frigyes id.	szeszgyáros	"	1772	51	"
7	Popp B. György	kereskedő	"	1594	16	ip. kam. tag.
8	Hesshaimer Adolf	kereskedő	"	1501	29	" alelnök
9	Bachmayer Gyula	ügyvéd	"	1478	78	ügyvéd
10	Dr. Fabricius József	orvos	"	1471	46	orvos
11	Kammer Ede	kereskedő	"	1183	14	ip. kam. tag.
12	Mayer Jozsef	ügyvéd	"	1174	30	ügyvéd
13	Jekel Vilmos	liqueur-gyáros	"	1173	09	végzett gazdasz
14	Königcs János	gyáros	"	1123	68	ip. kam. tag.
15	Reich Agoston	ügyvéd	"	1012	40	ügyvéd
16	Diamandi Manole	kereskedő	"	986	14	ip. kam. alelnök
17	Hiemesch Henrich	mészáros	"	901	31	"
18	Dr. Otróban Nándor	orvos	"	875	64	orvos
19	Zeides Péter	tőkepenzes	"	871	96	"
20	Langer Tamás	ny. k. j.-birő és ügyv.	"	873	—	ügyvéd
21	Ridely Friges	háztulajdonos	"	850	—	"
22	Vasadi Jozsef	magánzó	"	814	87	ip. kam. tag.
23	Schlandt Gottlieb	börgyáros	"	787	05	" " "
24	Ioanides György	kereskedő	"	777	69	" " "
25	Düek György	ny. tanácsos	"	773	64	birő
26	Düek Jozsef	börgyáros	"	767	82	ip. kam. elnök
27	Korodi Mihály	háztulajdonos	"	745	40	" " tag.
28	Tartler Márton	háztulajdonos	"	704	12	" " "
29	Kugler Ede	gyógyszerész	"	686	70	gyógyszerész
30	Brennerberg Gyula	k. tv. bírő	"	665	02	k. t. bírő
31	Copony Mihály	erdész	"	649	52	erdész
32	Popovits A. Andrae	háztulajdonos	"	641	80	"
33	Stenner Pál	" "	"	633	92	"
34	Steriu Constantin	" "	"	621	04	"
35	Puskariu Jozsef	ügyvéd	"	614	84	ügyvéd
36	Drexler Sándor	kávés	"	613	90	"
37	Duschoiu János	kereskedő	"	601	50	ip. kam. tag.
38	Safrano János	háztulajdonos	"	600	50	" " "
39	Reményik István	bankigazgató	"	598	72	" " "
40	Zeidner Henrik	könyv-kereskedő	"	588	36	"
41	Henning Frigyes	háztulajdonos	"	584	48	"
42	Schmidt Albert	" "	"	579	66	"
43	Salmen Frigyes	építő	"	575	19	"
44	Ludvig Ferencz	vendéglős	"	565	59	"
45	Schmidts Vilmos	ügyvéd	"	562	88	ügyvéd
46	Honnigberger Frigyes	háztulajdonos	"	562	—	"
47	Müller Gyula	kereskedő	"	538	30	"
48	Beer Ignátz	butorkereskedő	"	538	30	"
49	Maurer Victor	bankigazgató	"	538	16	ip. kam. tag.
50	Nemes Péter	kir. közjegyző	"	533	08	k. közjegyző
51	Copony Márton	papirgyáros	"	527	91	"
52	Jekel Gyula	ügyvéd	"	520	20	ügyvéd
53	Nagy István	háztulajdonos	"	519	67	"
54	Zeidner Traugott	mészáros	"	516	06	"
55	Pap István	kereskedő	"	494	72	"
56	Pap László	" "	"	494	72	"
57	Dr. Bachmayer Victor	orvos	"	492	80	orvos
58	Malcher Mór	kereskedő	"	478	04	"
59	Dr. Vajna Gábor	ügyvéd	"	452	54	ügyvéd
60	Lázár Gerő	kereskedő	"	450	—	ip. kam. tag.
61	Binder Frigyes	" "	"	442	72	"
62	Dr. Schwarz Frigyes	orvos	"	430	80	orvos
63	Dr. Gusbeth Ede	" "	"	414	81	"
64	Fromm Márton	kereskedő	"	412	67	"
65	Schwarz András	börkereskedő	"	412	25	"
66	Herfurth Ferencz	háztulajdonos	"	397	69	"
67	Teutsch Gyula	likőr-gyáros	"	395	20	"
68	Bontoiu András	kereskedő	"	390	37	"
69	Adler Lipot	fényképész	"	389	59	"
70	Mark Samuel	kereskedő	"	384	13	"
71	Schuster Károly	gyógyszerész	"	376	68	gyógyszerész
72	Hellwig Samuel	sefrőző	"	372	67	"
73	Dr. Tartler Frigyes	várm. főorvos	"	368	97	orvos
74	Siegens János	kenyérsütő	"	360	67	"
75	Baboiu György	háztulajdonos	"	357	14	"
76	Schnell Károly	ügyvéd	"	357	—	ügyvéd
77	Bundschu Lajos	m. k. nyug. ezredes	"	350	09	"
78	Honnigberger Adolf	gyógyszerész	"	349	64	gyógyszerész
79	Müll János	haszonbérő	F.halom	344	72	"
80	Stamm Traugott	kereskedő	brassó	340	03	"
81	Fabritius Károly	" "	"	333	15	"
82	Fabritius Gustav	" "	"	333	15	"
83	Stenner Ferencz	háztulajdonos	"	331	80	"

POTTAGOK.

Sor-szám	Név	foglalkozás	lakhely	Az egy-szeresen vagy két-szeresen számított adó		Az 1886 XXI t. cz. 26 §. értelmében eszközölt kétszere adó beszámítási jog czime.
				frt.	kr.	
1	Ollinger György	kalapos	brassó	330	06	"
2	Maager Iozsef	k. közjegyző	"	329	68	k. közjegyző
3	Péter Mihály	czipész	"	321	05	"
4	Ádám Károly	ügyvéd	"	310	36	ügyvéd
5	Socsek Ferencz	czipész	"	308	88	"
6	Gyertyánffy Emil	kereskedő	"	304	35	"
7	Eitel Frigyes	mészáros	"	304	11	"
8	Safranó Emanuel	háztulajdonos	"	300	25	"
9	Iárosi Iános	koporsó kereskedő	"	295	04	"
10	Mandel Henrik	gabona kereskedő	"	292	35	"
11	Alexi Theochár	könyvnyomdász	"	290	40	"
12	Papp Ferencz	butor kereskedő	"	289	17	"
13	Verzár István	kereskedő	"	288	30	"
14	Schütz Wolfgang	"	"	288	30	"
15	Stenner Iozsef	liqueur gyáros	"	286	55	"
16	Klein Victor	gyógyszerész	"	285	80	gyógyszerész
17	Fuchs Bernhardt.	gabona kereskedő	"	278	30	"

Mi is azon megegyéssel hozatik köztudomásra, miszerint ezen névjegyzék mai napon kezdve jövő Oktober hó 9-ik napjára az igazoló választmány pedig a végleges megállapítása céljától ülést jövő Oktober hó 9-én s esetleg az azt követő napon fogja tartani, mely ideig mindazok a kik netalán ezen névjegyzék ellen felszólamlan, vagy az 1886 évi XXI t. cz. 26 §-ában megirt kedvezményt igénybe venni ohajtják a hivatalos órák tartama alatt a megye főjegyzőjénél ez irányban megjegyzéseiket beadhatják.

Brassó, 1889 évi szeptember hó 6-án.

Roll Gyula,
Alispán mint elnök.

Tompa Sándor
főjegyző.

88,15

„ALBINA“

Institutu de creditu și de economii

FILIALA BRAȘOVU

primese în comisiune efectuarea de plăți și încasări atât în interiorul țerei cât și în străinătate.

Cumpără, vinde și amanetază monete, efecte și cupone, dă însăși seu îngrijește securi, asigurate etc. și se recomandă în deosebi pentru esecutarea în comisiune a oricărei transacțiuni de bancă în România.

Informațiuni mai de aproape se pot lua ținlicu în biroulu institutului, piața No. 90, dela 8—2 ore d. a.

Celul mai bun mijlocu din lume pentru curățitu este universalu

SĂPUNU DE CURĂȚITU METALORU,

premiatū la tōte esposițiunile. Pentru metalu, aurū, argintū, ferestri, sticle și oglinđi, pachetatū în cutii cu câte 100 bucăți. Brutto 4³/₄ Kilo.

Depositulū principalū la **SIGMUND JUNGER,** Budapesta, Révay-Gasse No. 8.

Vendătorilorū se acordă rabatū insemnat

Cu mēruntșulū se pōte căpēta la renumitele bācānii, marchitānii, prāvālii de metaluri și unelte din tōte localitāțile.

150,6—5

Sz. 1090—1889 polg.

HIRDETMEENY.

A Zernesti kir. járásbiróság részéről ezennel közhírré tētetik miszerint Zernesti ügyvéd Garoiu Miklós által képviselt Holbaki lakos Radu B. I. Bucura felperesnek ismeretlen tartozkodásu Holbaki illetőségū Gáboru N. Ioan alperes elleni 52 frt. o. é. s jár. iránti keresetének tárgyalására határnapul 1889 évi Oktober hó 15-ik napjának d. e. 8 órája e bíróság előtt Zernesten kitűzetik.

Felhivatik ennélfogva ismeretlen tartozkodásu alperes, hogy ügyének czelszerű védelme iránt a részére gondnokul kinevezett ügyvéd Puscaru Iozsef brassói lakast kellően utasítsa, vagy a tárgyalásnál személyesen vagy más megbízott által jelentkezzék, mert különben mindezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonítsa.

Zernest, 1889 Augustus hó 5-én.

A Zernesti kir. járásbiróság.